

Министерство на земеделието

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 17/2023)

София, 3 май 2023 г.

Съдържание

1.	Проведени основни мероприятия в растениевъдството	3
1.1	Площи за реколтиране с есенни култури	3
1.2	Засети площи с пролетници	3
1.3	Площи и производство на зеленчуци	4
2.	Външна търговия с основни земеделски култури	5
2.1	Зърнени и маслодайни култури	5
2.2	Плодове и зеленчуци	6
3.	Цени	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7

Забележки: Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“, общински служби по земеделие и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.

1. Проведени основни мероприятия в растениевъдството

1.1 Площи за реколтиране с есенни култури

По оперативни данни, към 27 април 2023 г. се отчита относително запазване на площите за реколтиране с ечемик около нивото отпреди една година и увеличение на тези с пшеница с 2,5%. По-малко на годишна база са площите с маслодайна рапица (с 29,3%), ръж (с 10,6%) и тритикале (с 3,5%).

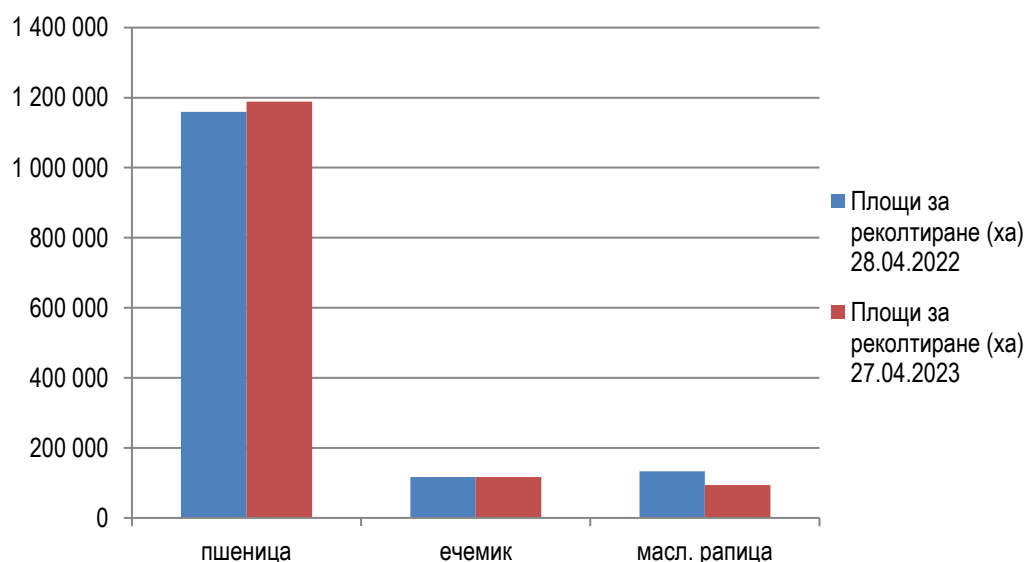
Площи за реколтиране с основни есенни култури към 27.04.2023 г.

	28.04.2022	27.04.2023	Изменение на годишна база, %
пшеница	1 159 581	1 188 451	2,5%
ечемик	117 007	117 135	0,1%
маслодайна рапица	133 134	94 084	-29,3%
ръж	8 513	7 611	-10,6%
тритикале	13 765	13 283	-3,5%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи.

Площи за реколтиране при основни есенни култури към 27.04.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.2 Засети площи с пролетници

Продължава сеитбата на основните пролетни зърнени и маслодайни култури. На този етап засетите площи с царевица за зърно изостават с 55,8% спрямо година по-рано, а тези с маслодаен слънчоглед и пролетен ечемик – респективно с 38,6% и 10,4%.

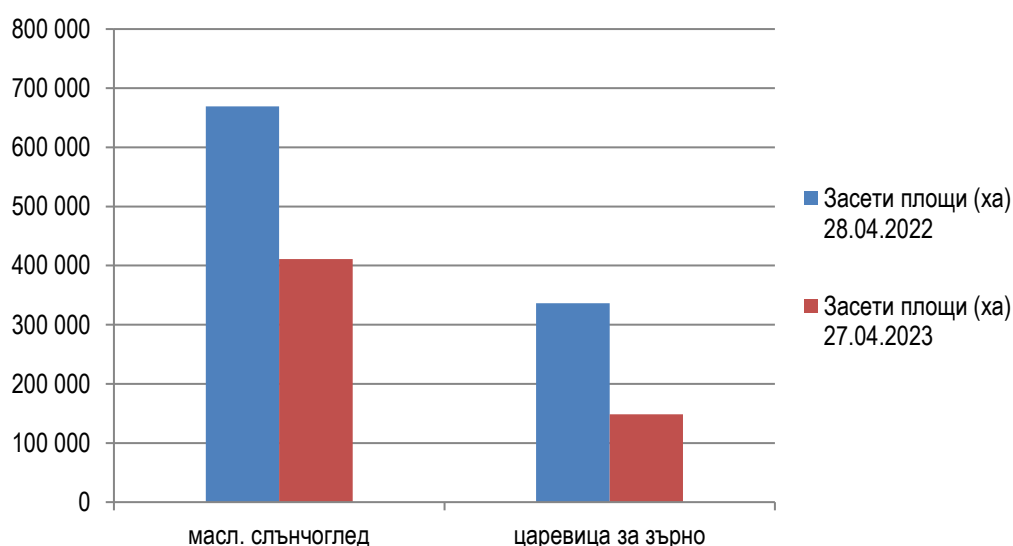
Засадени са първите площи с тютюн тип „Ориенталски“.

Засети площи с пролетници към 27.04.2023 г., ха

	28.04.2022	27.04.2023	Изменение на годишна база, %
маслодаен слънчоглед	669 460	411 020	-38,6%
царевица за зърно	336 239	148 556	-55,8%
пролетен ечемик	1 255	1 125	-10,4%

Източник: Оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

Засети площи с маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 27.04.2023 г., сравнено със същия период на 2022 г.

1.3 Площи и производство на зеленчуци

Стартира прибирането на реколтата от ранни картофи и зеле от открити площи, като досега са добити съответно 2 тона и 3 тона.

От началото на 2023 г. до 27 април в страната са произведени 2,9 хил. тона оранжерийни краставици и 278 тона оранжерийни домати, което е съответно с 32,4% и 89,1% повече на годишна база.

Площи и производство от зеленчуци към 27.04.2023 г.

	27.04.2023				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	2 317	1	2	200	-38,6%	-	-	-
зеле	176	0,2	3	1 500	-3,8%	-	-	-
дини	7	*	*	*	250,0%	-	-	-

	27.04.2023				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (ха)	Реколтирани площи (ха)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
пъпеши	6	*	*	*	100,0%	-	-	-
пипер на открито	1	*	*	*	-50,0%	-	-	-
домати на открито	2	*	*	*	-66,7%	-	-	-
краставици на открито**	1	*	*	*	-80,0%	-	-	-
домати в оранжерии	256	31	278	897	-6,2%	0,0%	89,1%	89,2%
краставици в оранжерии	170	56	2 907	5 191	-12,4%	21,7%	32,4%	8,8%

Източник: оперативни данни от областните дирекции „Земеделие“ и ОСЗ, обработени от Министерство на земеделието.

* Няма данни

** вкл. и корнишони

2. Външна търговия с основни земеделски култури

2.1 Зърнени и маслодайни култури

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година юли - юни (пшеница, ечемик и рапица)

През последната седмица през „Пристанище Варна“ ЕАД¹ са изнесени 57,8 хил. тона пшеница и 29,4 хил. тона ечемик, докато експортът на рапица остава в застои. Общо за периода от началото на пазарната 2022/23 година до края на м. април 2023 г., износът на пшеница и ечемик през порта е съответно с 30,1% и 56,6% под миналогодишния.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

	04.07.2021 – 30.04.2022	04.07.2022 – 30.04.2023	Изменение на годишна база
пшеница	1 275 935	892 200	-30,1%
ечемик	83 047	36 065	-56,6%
рапица	0	11 014	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

На този етап няма данни за износ на пшеница, ечемик и рапица от реколтата `2022 през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

¹ През последните две пазарни години „Пристанище Варна“ ЕАД формира средно 22% от общия експорт на пшеница и ечемик от страната, 33% от този на царевича и 4% от този на слънчоглед.

Износ на основни зърнени и маслодайни култури с пазарна година септември – август (царевица и слънчоглед)

При отчетени 45,7 хил. тона за последната седмица, към 30 април 2023 г. изоставането на общия експорт на царевица през „Пристанище Варна“ ЕАД от началото на настоящия пазарен сезон спрямо година по-рано се свива до 47,4%. За поредна седмица през пристанището не са преминавали товари със слънчоглед за износ.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	05.09.2021 – 30.04.2022	05.09.2022 – 30.04.2023	Изменение на годишна база
царевица	671 985	353 774	-47,4%
слънчоглед	0	14 494	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Засега не е реализиран износ на царевица и слънчоглед – реколта `2022 от „Пристанище Бургас“ ЕАД.

Внос

От началото на съответните пазарни години (м. юли 2022 г. за есенните и м. септември 2022 г. за пролетните култури) до края на април 2023 г. не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през двете наблюдавани пристанища във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 16/2023, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за февруари 2023 г.

2.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 16/2023, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

3. Цени

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 26 април 2023 г. средните изкупни цени за страната на фуражна пшеница, слънчоглед и царевица се понижават съответно с 0,2%, 1,2% и 2,1% на седмична база. Същевременно, при хлебната пшеница се отчита корекция на цената с 0,7% нагоре.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.04.2023 г., лв./тон без ДДС

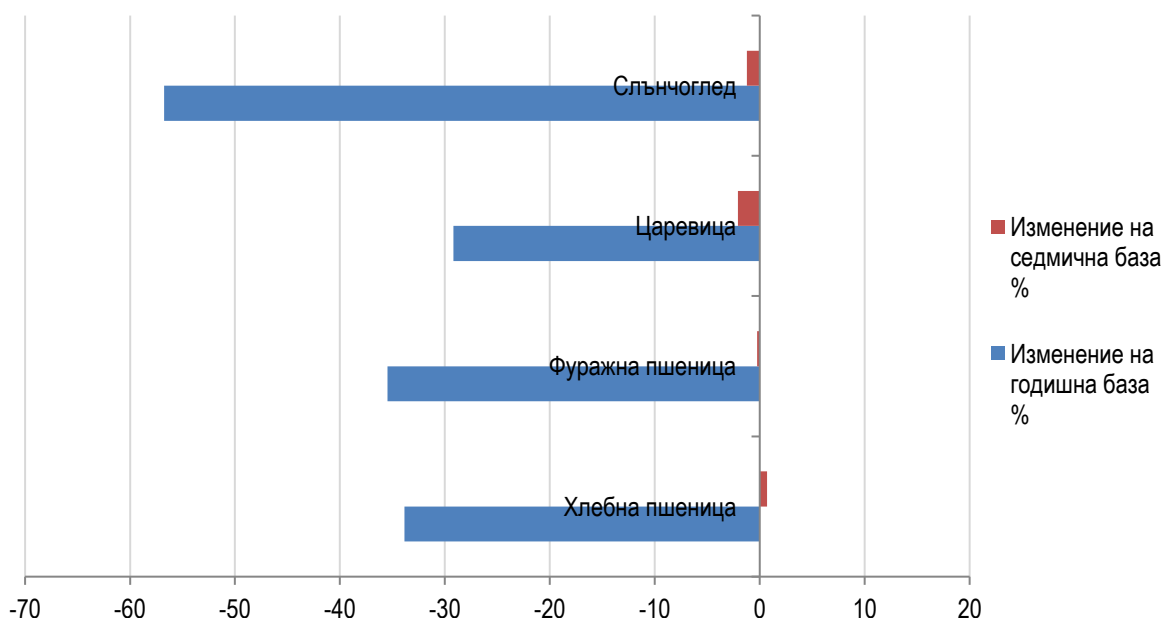
	27.04.2022	19.04.2023	26.04.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
Хлебна пшеница	644	423	426	-33,9	0,7
Фуражна пшеница	626	405	404	-35,5	-0,2
Ечемик	*	*	*	-	-
Царевица	596	431	422	-29,2	-2,1
Слънчоглед	1 672	732	723	-56,8	-1,2
Рапица	*	*	*	-	-

Източник: САПИ ЕООД (средноседмични цени); изчисления на МЗм.

* Няма данни

Слънчогледът се изкупува с 56,8% по-евтино, отколкото по същото време на миналата година. По-умерено е годишното намаление на цените на пшеницата (с 33,9% за хлебната и с 35,5% - за фуражната) и царевичата (с 29,2%).

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 26.04.2023 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

При предлагането на едро на основни плодове и зеленчуци на тържищата се наблюдават разнопосочни седмични ценови колебания. Средните цени на едро на зеле, ябълки, краставици (български оранжерийни и внос) и вносни домати спадат от 0,8% до 10,1% спрямо предходната седмица. По-скъпо се продават българските оранжерийни домати (с 2,3%), вносният червен пипер (с 2,4%) и картофите (с 4,7%).

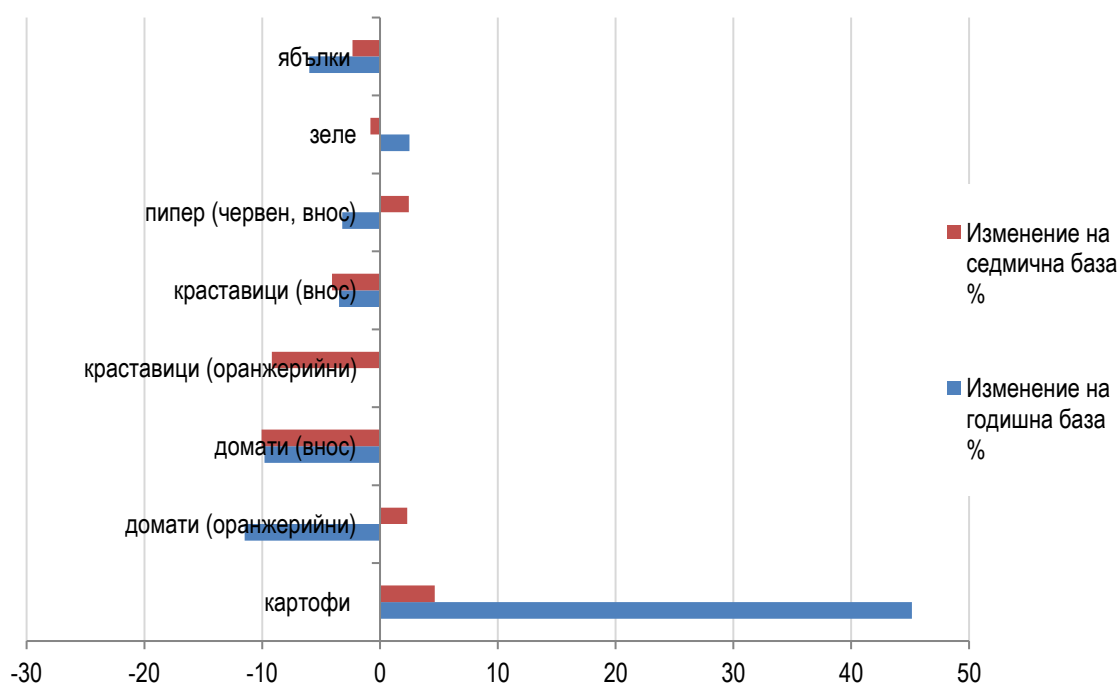
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.04.2023 г., лв./кг

	29.04.2022	21.04.2023	28.04.2023	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,93	1,29	1,35	45,2	4,7
домати (оранжерийни)	4,53	3,92	4,01	-11,5	2,3
домати (открити площи)	*	*	*	-	-
домати (внос)	3,57	3,58	3,22	-9,8	-10,1
краставици (оранжерийни)	3,66	4,03	3,66	0,0	-9,2
краставици (внос)	3,17	3,19	3,06	-3,5	-4,1
пипер (зелен)	*	*	*	-	-
пипер (червен, внос)	4,35	4,11	4,21	-3,2	2,4
зеле	1,20	1,24	1,23	2,5	-0,8
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови	*	*	*	-	-
череша	*	*	*	-	-
ябълки	1,33	1,28	1,25	-6,0	-2,3
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	*	*	*	-	-

Източник: ДКСБТ; изчисления на МЗм.

* Няма данни

Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци към 28.04.2023 г.

Към края на м. април 2023 г. средните цени на едро на червения пипер, вносните краставици, ябълките и доматиите (български оранжерийни и вносни) са в границите от 3,2% до 11,5% под нивата отпреди една година. От друга страна, зелето е поскъпнало с 2,5%, а картофите - с 45,2%.